

PROGRAM DZIAŁANIA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŚWIEBODZINIE

W LATACH 2023-2027

Biblioteka Publiczna w Świebodzinie

Tel. (68)4750807
Faks [Faks]

ul. Bramkowa 2, 66-200 Świebodzin

bp.swiebodzin.pl
dyrektor@bp.swiebodzin.pl

Spis treści

Wizja	1
Biblioteka jako „trzecie miejsce”	1
Biblioteka hybrydowa	2
Biblioteka otwarta	3
Cele strategiczne	4
1. Atrakcyjna i przyjazna przestrzeń	4
2. Bogate i różnorodne zbiory biblioteczne	7
3. Biblioteka jako „trzecie miejsce”	10
4. Kompetentna kadra	12
5. Biblioteka rozpoznawalna	12
6. Poszukiwanie źródeł finansowania	13

Wizja

Moja wizja funkcjonowania Biblioteki Publicznej w Świebodzińie opiera się na trzech podstawowych paradygmatach funkcjonowania współczesnej książkiicy, przedstawionych poniżej.

Biblioteka jako „trzecie miejsce”

Biblioteka jako „trzecie miejsce” to założenie wpisujące się w socjologiczną koncepcję Ray’a Oldenburg’a. Zakłada ona istnienie obok domu (pierwsze miejsce), pracy lub szkoły (drugie miejsce), także „trzeciego miejsca” przeznaczonego do spędzania wolnego czasu. Miejsce to powinno stanowić przestrzeń do aktywnych działań, służące kreowaniu wartości kulturowych i społecznych. Takim miejscem jest z pewnością biblioteka. Biblioteka jako lokalne centrum aktywności społecznej powinno pełnić ważną rolę jako przestrzeń, w której społeczność może spotykać się, angażować w różnorodne działania i rozwijać swoje zainteresowania. Funkcję tę biblioteka realizuje w następujących obszarach:

Spotkania społecznościowe: biblioteka może organizować regularne spotkania, warsztaty, dyskusje i prezentacje na różnorodne tematy, które interesują lokalnych mieszkańców: wykłady, panele dyskusyjne, spotkania czytelnicze, spotkania klubów książki i wiele innych.

Edukacja: Biblioteka może oferować różnego rodzaju kursy i warsztaty, takie jak nauka języków obcych, zajęcia komputerowe, programowania, warsztaty rzemieślnicze, czy naukę umiejętności miękkich, takich jak zarządzanie czasem czy komunikacja interpersonalna.

Kultura: Biblioteka może organizować wystawy sztuki, koncerty, recitale, pokazy filmowe i inne wydarzenia kulturalne, które promują lokalnych artystów i twórców.

Wsparcie społeczne: Biblioteka może być miejscem, w którym można uzyskać informacje i wsparcie w różnych kwestiach, takich jak porady prawne, poradnictwo zdrowotne, pomoc w znalezieniu pracy czy zasady korzystania z nowych technologii.

Aktywizacja społeczna: Poprzez organizowanie akcji charytatywnych, zbiórek darów, wolontariatu i projektów społecznych, biblioteka może angażować mieszkańców w działania mające na celu integrację lokalnej społeczności.

Promocja czytelnictwa: Biblioteka może prowadzić różnorodne inicjatywy mające na celu zachęcenie do czytania, takie jak konkursy czytelnicze, kampanie promujące literaturę oraz organizowanie wydarzeń literackich.

Miejsce dla dzieci i młodzieży: Biblioteka może oferować zajęcia dla dzieci i młodzieży, takie jak warsztaty twórcze, czytanie na głos, gry planszowe, konkursy itp.

Integracja społeczna: Biblioteka może być miejscem, w którym różnorodne grupy społeczne spotykają się i integrują, co może przyczynić się do zrozumienia i współpracy między różnymi kulturami i środowiskami.

Dostęp do informacji: Biblioteka może pełnić rolę centrum informacyjnego, oferując mieszkańcom dostęp do różnorodnych materiałów, źródeł informacji oraz baz danych.

Biblioteka hybrydowa

Biblioteka hybrydowa - łącząca tradycyjne formy działalności (udostępnianie zbiorów, udzielanie informacji, działalność kulturalna i edukacyjna) z nowymi technologiami (digitalizacja zbiorów, wirtualizacja usług bibliotecznych), gdzie obie wymienione formy mają za zadanie ze sobą współgrać i wzajemnie się uzupełniać. Zmieniająca się rzeczywistość, postępująca rewolucja cyfrowa, ekspansja nowoczesnych technologii stawia przed bibliotekami publicznymi nowe wyzwania. Nowoczesna biblioteka operuje nie tylko w świecie rzeczywistym, ale coraz śmielej wkracza również w jego wirtualny wymiar. Bibliotekę hybrydową cechują następujące elementy:

Zintegrowane zasoby: Biblioteka hybrydowa łączy tradycyjne zasoby drukowane, takie jak książki i czasopisma, z zasobami cyfrowymi, takimi jak e-booki, bazy danych, czasopisma elektroniczne i multimedia.

Technologia i dostęp online: Biblioteki hybrydowe oferują dostęp do zasobów online i usług przez Internet. Umożliwiają czytelnikom wypożyczanie e-booków, uczestnictwo w wirtualnych klubach książki, dostęp do baz danych oraz naukowych i edukacyjnych materiałów online.

Przestrzeń na technologie: Biblioteki hybrydowe posiadają miejsca wyposażone w nowoczesne technologie, takie jak komputery, tablety, e-czytniki, stacje robocze do edycji multimedialnej, a także dostęp do bezprzewodowego Internetu.

Wirtualne programy i wydarzenia: Biblioteki hybrydowe organizują wirtualne wydarzenia, takie jak webinaria, kursy online, spotkania autorskie, prezentacje i warsztaty, które są dostępne dla społeczności bez względu na lokalizację.

Personalizacja usług: Dzięki technologii biblioteki hybrydowe mogą dostarczać spersonalizowane rekomendacje czytelnicze i reagować na indywidualne potrzeby czytelników.

Praca zdalna i nauka: Biblioteki hybrydowe stanowią miejsca, w których studenci i profesjonaliści mogą pracować zdalnie, korzystając z dostępu do Internetu oraz zasobów edukacyjnych.

Innowacyjne technologie: Biblioteki hybrydowe eksperymentują z nowymi technologiami, takimi jak wirtualna rzeczywistość, rozszerzona rzeczywistość, druk 3D i robotyka, aby dostarczać nowe doświadczenia edukacyjne i interaktywne.

Współpraca i partnerstwa: Biblioteki hybrydowe współpracują z innymi instytucjami, takimi jak szkoły, uniwersytety, organizacje społeczne i firmy technologiczne, aby tworzyć innowacyjne projekty i programy.

Biblioteka otwarta

Biblioteka otwarta to instytucja zapraszająca do współdziałania, partycypacji w kreowaniu rzeczywistości, organizacji przedsięwzięć, wykraczających również poza biblioteczne mury. „Otwartość” biblioteki rozumiana jest tu szeroko, jako:

Otwartość w dostępie: Biblioteka stawia na dostępność swoich zasobów i usług dla wszystkich, bez względu na wiek, status społeczny, pochodzenie czy umiejętności. Obejmuje to dostępne dla użytkowników godziny pracy (np. w soboty), swobodny dostęp do regałów i zasobów oraz brak barier finansowych dla korzystania z usług bibliotecznych.

Otwartość na różnorodność: Biblioteka może promować różnorodność kulturową, intelektualną i społeczną. Może organizować wydarzenia, które podkreślają różne kultury, tradycje, języki i perspektywy, aby tworzyć inkludujące środowisko dla wszystkich.

Otwartość na współpracę: Biblioteka może działać jako centrum współpracy i wymiany informacji. Może nawiązywać partnerstwa z innymi instytucjami, organizacjami społecznymi, firmami i społecznością lokalną w celu organizowania wspólnych wydarzeń, projektów i programów.

Otwarta przestrzeń kreatywna: Biblioteka może oferować przestrzeń, w której ludzie mogą rozwijać swoje zainteresowania, eksperymentować i tworzyć. To może obejmować pracownie kreatywne, laboratoria cyfrowe, strefy czytania i relaksu oraz miejsca do prowadzenia spotkań i dyskusji.

Otwartość na nowoczesne technologie: Biblioteka może aktywnie wykorzystywać nowoczesne technologie, cyfrowe narzędzia i platformy, aby dostarczać innowacyjne usługi, takie jak e-booki, kursy online, dostęp do baz danych i wiele innych.

Otwartość na potrzeby lokalnej społeczności: Biblioteka może reagować na unikalne potrzeby swojej lokalnej społeczności, organizując programy, wydarzenia i usługi, które odpowiadają na konkretne wyzwania i interesy mieszkańców.

Cele strategiczne

Podstawowym celem działalności biblioteki jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych, upowszechnianie wiedzy i kultury oraz promowanie czytelnictwa poprzez zorganizowane działania biblioteki służące lokalnej społeczności. Przy realizacji wymienionych celów biblioteka uwzględnić musi optymalne wykorzystania zasobów bibliotecznych, infrastruktury i kadry bibliotecznej. Badania stanu czytelnictwa prowadzone cyklicznie przez Bibliotekę Narodową ukazują niski stan czytelnictwa społeczeństwa oraz coraz niższy wskaźnik korzystania przez czytelników z bibliotek. Największy odpływ czytelników notuje się wśród młodych pracujących. Zdecydowana większość osób korzystających z bibliotek to kobiety. Ograniczenia pandemiczne, pomimo starań bibliotek, pogłębiły niekorzystne trendy. Choć w ostatnim czasie Biblioteka Publiczna w Świebodzinie zanotowała wzrosty niektórych wskaźników funkcjonowania, to poziomu sprzed pandemii do roku 2022 r. nie udało się osiągnąć. Najważniejszym celem Biblioteki Publicznej w perspektywie kolejnych lat jest podjęcie działań mających na celu odwrócenie niekorzystnych procesów. Osiągnięcie tego zamierzenia możliwe jest poprzez realizację celów szczegółowych, obejmujących wymienione zagadnienia, scharakteryzowane w dalszej części dokumentu:

- 1. Atrakcyjna i przyjazna przestrzeń**
- 2. Bogate i różnorodne zbiory biblioteczne**
- 3. Biblioteka jako „trzecie miejsce”**
- 4. Kompetentna kadra**
- 5. Biblioteka rozpoznawalna**
- 6. Poszukiwanie źródeł finansowania**

1. Atrakcyjna i przyjazna przestrzeń

Niewątpliwym atutem Biblioteki Publicznej w Świebodzinie jest jej korzystna, łatwo dostępna dla mieszkańców lokalizacja. Powierzchnia dostępna dla użytkowników w całej sieci bibliotecznej, z filią miejską oraz dwiema filiami wiejskimi (w Rzeczycy i Jordanowie) wynosi blisko 700 m kw. Dla porównania, średnia wielkość dostępnej powierzchni przeznaczonej dla użytkowników bibliotek publicznych gmin miejsko-gminnych w województwie lubuskim wynosiła na koniec 2022 r. niecałe 386 m kw. BP w Świebodzinie posiada zatem dobre zaplecze lokalowe do rozwijania działalności czytelniczej, kulturalnej i edukacyjnej. Przestrzeń biblioteczna wymaga jednak modernizacji, przearanżowania, w taki sposób, by podnosiła fizyczną atrakcyjność placówki, a zarazem łatwo dała się adaptować do zmieniających potrzeb użytkowników i technologicznej ewolucji. Taki model bibliotek określany jest jako „cybrary”, czyli „inteligentna organizacja w inteligentnym budynku”. „Cybrary” to

biblioteki hybrydowe, łączące funkcje tradycyjne z funkcjami biblioteki cyfrowej (elektronicznej, wirtualnej), zaprojektowane w elastycznej przestrzeni, która pozwala integrować technologiczną infrastrukturę i wprowadzać potrzebne modyfikacje oraz zapewniać szeroki asortyment usług. Priorytetowymi w latach najbliższych powinny stać się starania o pozyskanie funduszy na remont i przemyślaną, profesjonalną aranżację wnętrza budynku przy ulicy Bramkowej, a w dalszej kolejności również filii bibliotecznych.

Modernizacja siedziby głównej

Pomimo przeprowadzenia dotychczasowych zmian aranżacji obiektu wymaga dalszych prac modernizacyjnych, na zewnątrz i wewnątrz budynku oraz dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ogólna koncepcja aranżacji biblioteki przewiduje utworzenie następujących przestrzeni:

Parter:

- hol - utworzenie strefy relaksu, miejsca odpoczynku, dostępu do bieżącej prasy. Miejsce to powinno być wyposażone w wygodne miejsca siedzące, odpowiednie oświetlenie, z zaaranżowanym ogrodem wertykalnym lub innymi elementami roślinnymi. Badania dostarczają niezbitych dowodów, że przebywanie na łonie natury, jej dotykanie lub oglądanie sprawia, że ludzie czują dobrze.
- Wypożyczalnia dla Dorosłych - klasyczna wypożyczalnia, z jasną przestrzenią, z wyodrębnionymi nieformalnymi strefami, w których można usiąść z książką.

Filia nr 13 MBP we Wrocławiu

Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy

I piętro:

- Czytelnia „Fabryka Kreatywności” - czytelnia to miejsce pracy, nauki, poszerzania wiedzy. To dostęp do literatury naukowej i regionalnej, prasy oraz zbiorów multimedialnych. Stanowiska pracy zostaną wyposażone w komputery przenośne, ze słuchawkami, z dostępem do Internetu, odpowiednim oświetleniem, dogodnym dostępem do źródła prądu. Czytelnia to także miejsce spotkań, szkoleń i innych różnorodnych działań

kulturalnych i edukacyjnych. Istotne jest, by aranżacja czytelnicy pozwalała na łatwe organizowanie jej przestrzeni wg potrzeb (np. mobilne regały, łatwe do przenoszenia stanowiska pracy itd.)

II piętro

- Biblioteka dla Dzieci – z otwartą przestrzenią, regałami na zbiory dostosowanymi do wieku użytkowników, multimedialnymi narzędziami, takimi jak podłoga interaktywna i tablica interaktywna
- Strefa innowacji, czyli świebodziński „makerspace” - przy Bibliotece dla Dzieci funkcjonować będzie przestrzeń warsztatowa zaopatrzona w różnorodne narzędzia, sprzęt (np. drukarka 3D, szlifierki, wiertarki), roboty edukacyjne, które posłużą do organizacji warsztatów edukacyjnych i kreatywnych.

Przykładowe aranżacje przestrzeni bibliotek dla dzieci:

Modernizacja filii

Również placówki filialne (filia miejska nr 1, filia w Jordanowie, filia w Rzeczycu) wymagają modernizacji i przearanżowania przestrzeni. Celem zmian jest stworzenie nowoczesnej instytucji, która wpisującą się w socjologiczną koncepcję „trzeciego miejsca”, czyli przestrzeni dla nieformalnego życia publicznego - w którym chętnie się przebywa, spędza czas wspólnie z innymi. Znajduje ona odzwierciedlenie w rozwiązaniach

architektonicznych nowych i modernizowanych przestrzeni bibliotecznych. Dzięki przeprowadzonym zmianom filie będą mogły zapewnić wygodne miejsca do nauki, pracy, wielu form aktywności, ale też i odpoczynku, kierując do swoich użytkowników ofertę różnego rodzaju działań.

Przykładowa aranżacja przestrzeni bibliotecznej filii

Książkomaty

Książkomaty w bibliotece to nowoczesne rozwiązania, które umożliwiają czytelnikom wypożyczanie i oddawanie książek w sposób bardziej wygodny i dostępny przez całą dobę. Książkomaty to rodzaj automatycznych skrzynek lub urządzeń, które są umieszczone w różnych lokalizacjach, takich jak biblioteki, centra handlowe, stacje kolejowe, lub inne miejsca publiczne. Wprowadzenie usługi stanowiłoby wygodne rozwiązanie dla czytelników, a jednocześnie pomogłoby bibliotece zwiększyć dostępność swoich zbiorów i zyskać nowych użytkowników.

2. Bogate i różnorodne zbiory biblioteczne

Księgozbiór tradycyjny

Materiały drukowane stanowią podstawę gromadzonych w bibliotece zbiorów. Współczesny użytkownik biblioteki, to niezwykle wymagający czytelnik, podążający za najnowszymi trendami w literaturze. BP w Świebodzinie przy procesie gromadzenia zbiorów powinna uwzględniać zgłaszane zapotrzebowania czytelnicze oraz kształtować księgozbiór biorąc pod uwagę szereg uwarunkowań lokalnych (np. ilość i rodzaj placówek edukacyjnych, wskaźniki demograficzne gminy). Podstawowym źródłem finansowania zakupów zbiorów jest dotacja w ramach Narodowego Programu Czytnictwa, Priorytet I. Zakup nowości do bibliotek, z którego BP w Świebodzinie korzysta. W planowaniu polityki gromadzenia zbiorów należy jednak uwzględnić fakt, że wkład

własny biblioteki, zgodnie z założeniami Programu, będzie w kolejnych latach systematycznie się zwiększał. Dlatego potrzebne są wzmożone starania o pozyskiwanie środków ze wszystkich możliwych źródeł, ponieważ tylko aktualny księgozbiór zapewni Bibliotece właściwe funkcjonowanie, w tym podstawowym dla niej obszarze. Ważnym elementem polityki gromadzenia i kształtowania zbiorów, którego nie można pominąć, jest selekcja zasobu bibliotecznego. Należy pamiętać, że niekontrolowany przyrost zbiorów wpływa na ograniczenie ich użyteczności i jest równie szkodliwy jak niedobór podstawowych materiałów, ponieważ powoduje „zaśmiecanie” zbiorów, utrudniając dotarcie do poszukiwanych dokumentów. Prowadzi jednocześnie do zmniejszania powierzchni magazynowej przewidzianej na nowe nabytki. Utrzymanie archiwizowanej książki to dodatkowa powierzchnia magazynowa i koszty konserwacji, zbędne w sytuacji całkowitej lub częściowej dezaktualizacji dokumentu. Regularnej selekcji powinna dokonywać wyznaczona w tym celu komisja, w oparciu o opracowane wytyczne.

CELE SZCZEGÓŁOWE NA LATA 2023-2027:

- utrzymanie wysokiego wskaźnika zakupów książek
- regularna selekcja księgozbioru
- wielopłaszczyznowa promocja książki tradycyjnej

Nowe media – nowe możliwości

Podstawą działalności nowoczesnej biblioteki pozostaje gromadzenie i udostępnianie bibliotecznych zasobów. Jednak oferta w tym zakresie również wymaga dostosowania się do współczesnych trendów i potrzeb czytelników. Książka zmienia się, ewoluuje, a biblioteka nie może pozostawać za tymi przeobrażeniami w tyle. Jej oferta musi być bogata, różnorodna, uwzględniająca pluralizm w dokonywanym przez użytkowników wyborze nośnika treści. Dlatego też obok wydawnictw tradycyjnych, drukowanych, współczesne księgarnice gromadzą również zbiory elektroniczne i audiowizualne. To zróżnicowanie nośników treści ma wpływ na charakter tego co rozumiemy pod pojęciem „zasobów bibliotecznych”. Tradycyjnie rozumiane znaczenie terminu „księgozbiór biblioteczny” ustępuje miejsca takim określeniom jak „dokumenty”, „materiały”, które mają za zadanie podkreślić wielosemiotyczny charakter gromadzonych w bibliotekach zbiorów.

• audiobooki

Coraz większą rzeszę miłośników zdobywają audiobooki. Jeszcze do niedawna książkę mówioną gromadzono w bibliotekach głównie z myślą o osobach z dysfunkcjami wzroku. Obecnie krąg odbiorców znacznie się rozszerzył. Audiobooki posiadają tę zaletę nad książkami papierowymi, że dają możliwość przyswajania treści podczas wykonywania różnorodnych czynności, jak np. uprawianie sportu, podróżowanie, wykonywanie prac domowych itp. Audiobooki, choć może nie tak powszechnie jak ich tradycyjne drukowane odpowiedniki wykorzystywane są również jako motyw przewodni organizowanych wydarzeń, warsztatów, lekcji

bibliotecznych. W ostatnich latach coraz bardziej popularne stały się serwisy streamingowe, oferujące dostęp do audiobooków. Biblioteka Publiczna w Świebodzinie podąża za tym trendem oferując taki dostęp swoim użytkownikom w ramach serwisu Legimi. W przyszłości Biblioteka powinna poszerzyć zakres tego rodzaju usług o kolejne serwisy.

CELE SZCZEGÓŁOWE NA LATA 2023-2027:

- stałe poszerzanie dostępu do audiobooków (możliwe źródło finansowania: dotacja MKiDN)
- poszerzenie oferty o kolejne serwisy streamingowe

• ebooki

Współczesne biblioteki nie mogą pomijać w swojej ofercie także ebooków i dokumentów elektronicznych. Po tę formę kontaktu z literaturą sięga niemała grupa miłośników książek. Badania Novus z 2018 r. pokazują, że z ebooków korzysta już 23% czytelników. Użytkownicy chwalą sobie ich dostępność, możliwość wypożyczenia bez wychodzenia z domu, oszczędność miejsca, niską wagę w przeciwieństwie do odpowiedników papierowych.

CELE SZCZEGÓŁOWE NA LATA 2023-2027:

- udostępnianie książek elektronicznych w ramach zdalnych platform, np. Legimi
- promocja zbiorów elektronicznych wśród mieszkańców gminy

• gry wideo

Jeszcze niedawno gry wideo traktowane były przez bibliotekarzy z dużą rezerwą. Kojarzono je raczej z bezproduktywną rozrywką, stratą czasu, negatywnymi emocjami. Ten obarczony wieloma stereotypami obraz powoli ulega przeobrażeniom. Doświadczenia bibliotek skandynawskich dowodzą, że obecność gier w zasobach książnic działa niczym magnes przyciągający do instytucji osoby młode. Gry to nie tylko rozrywka. Pełnią one również funkcje poznawcze i edukacyjne, rozwijają umiejętności matematyczne, logicznego myślenia, znajomość języków obcych. Badania naukowe dowodzą, że wykorzystanie gier wideo podnosi efektywność nauczania w zakresie od 7 do 40% w stosunku do tradycyjnego wykładu na ten sam temat, a w niektórych przypadkach także zmniejsza dysproporcje pomiędzy uczniami słabszymi i średnio radzącymi sobie z nauką. Turnieje gier komputerowych i konsolowych na stałe zagościły w ofercie wielu polskich bibliotek.

CELE SZCZEGÓŁOWE NA LATA 2023-2027:

- poszerzenie oferty zbiorów gier konsolowych
- zakup konsoli do gier

3. Biblioteka jako „trzecie miejsce”

Współczesne biblioteki nie tylko gromadzą, opracowują i przechowują zbiory. Przekształcając się w centra informacji, wiedzy i kultury, poszerzają swoją przestrzeń usług. Stają się „trzecim miejscem” lub używając innego określenia – „przestrzenią spotkań”. Według teorii Ray’a Oldenburg’a – amerykańskiego socjologa – życie społeczne człowieka koncentruje się wokół trzech miejsc. Pierwszym z nich jest dom, w którym mieszkamy i prowadzimy życie rodzinne, drugim – praca, w której realizujemy się zawodowo, trzecim: „wspaniałe, trzecie miejsce”, pełniące inną rolę niż dwa poprzednie; miejsce neutralne, w którym prowadzimy życie nieformalne. Istotnym elementem, obok przestrzeni literackiej, realizowanej zarówno w sposób tradycyjny i współczesny, staje się w bibliotekach przestrzeń kulturotwórcza, popularnonaukowa i edukacyjna. BP w Świebodzinie poprzez szereg działań skierowanych do różnych grup użytkowników realizuje tę koncepcję. W kolejnych latach należy zatem kontynuować oraz rozwijać sprawdzoną i skuteczną ofertę kulturalną i edukacyjną, np.: Dyskusyjne Kluby Książki, działania klubów zainteresowań (np. Erudyta), spotkania autorskie, konkursy literackie, organizowanie i uczestnictwo w ogólnopolskich i lokalnych akcjach (Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Tydzień z Internetem itp.), wystawy, organizacja ferii letnich i zimowych dla dzieci itp. To tylko niektóre wydarzenia z bogatego worka cennych inicjatyw realizowanych przez świebodzińską Książnicę. Poniżej zaprezentowane zostały propozycje nowych przedsięwzięć:

Festiwal Poetycki „Liryczny Świebodzin”

Wydarzenie odbywałoby się corocznie i stanowiło okazję do promowania poezji, zachęcania do jej czytania ale też tworzenia. W ramach festiwalu odbywałyby się spotkania autorskie, wykłady, koncerty, slum poetycki oraz ogólnopolski konkurs poetycki. W celu pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadania w kolejnych latach składane będą wnioski na zadania w ramach programów MKiDN: „Partnerstwo dla książki” i „Promocja czytelnictwa”

Świebodzińska Opowieść Wigilijna

Cykliczny konkurs literacki na opowiadanie z wątkiem lokalnym, skierowany do młodzieży i osób dorosłych. Podsumowaniem konkursu będzie uroczysta gala laureatów.

Maker space w Bibliotece

To przestrzeń i sprzęt do organizowania zajęć kreatywnych, nauki programowania, poznawania nowych technologii. Coraz większą popularnością cieszą się przestrzenie „maker space” – czyli otwarte warsztaty służące realizacji własnych pomysłów. Maker space to nie tylko fizyczna przestrzeń do pracy, ale także środowisko nawiązywania nowych kontaktów i współpracy. Społecznym celem tworzenia maker spaces jest stwarzanie ludziom możliwość rozwijania kompetencji w wielu dziedzinach: inżynierii, rękodzieła, projektowania czy sztuki użytkowej, a tym samym stymulowanie samodzielności, pomysłowości i zaradności. Tego typu

miejszem jest obecna czytelnia „Fabryka Kreatywności”. W ramach finansowych możliwości i pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych pracownia będzie wyposażona w sprzęt i narzędzia, np. drukarkę 3D, zestawy robotów edukacyjnych.

#BiblioEko

To cykl spotkań, wydarzeń i warsztatów związanych z tematyką ochrony przyrody skierowanych do różnych grup odbiorców. Celem projektu jest rozwijanie wiedzy i zainteresowań na temat ekologii, środowiska naturalnego, zagrożeń i problemów jego ochrony. W ramach cyklu odbędą się zajęcia nauki konstruowania i programowania robotów, które wspomagają działania proekologiczne, spotkania z przyrodnikami, warsztaty z wykorzystaniem materiałów z recyklingu itp.

Biblioteka jako Centrum Wolontariatu

Wolontariat kształtuje kapitał społeczny poprzez zaangażowanie obywateli w życie społeczne. To sposób na integrację lokalnego środowiska, rozwijanie współpracy oraz wielu umiejętności i pasji. Projekt przewiduje, by to wolontariusze oddolnie inicjowali przedsięwzięcia, tworzyli i realizowali program kulturalnej i edukacyjnej działalności Biblioteki. Projekt skierowany jest do młodzieży i osób dorosłych.

Biblioteka w przestrzeni wirtualnej

Biblioteka to nie tylko przestrzeń fizyczna, rzeczywista, ale także wirtualna. W tym zakresie Biblioteka Publiczna oferuje dostęp do zdalnego wypożyczania ebooków i audiobooków, baz danych (Akademica, Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa, Wolne Lektury). Oprócz wspomnianych usług planuje się:

- archiwizację i digitalizację dziedzictwa kulturalnego - procesowi digitalizacji podlegałyby ważne dokumenty (w tym dokumenty życia społecznego), zdjęcia, filmy i inne materiały związane z historią i kulturą regionu, co pomaga w zachowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego
- transmisję online wybranych wydarzeń kulturalnych (np. spotkań autorskich, prelekcji)

4. Kompetentna kadra

Nowe paradygmaty funkcjonowania biblioteki we współczesnym świecie determinują potrzeby kształcenia pracowników bibliotek także w innych, niż ściśle związane z zawodem kierunkach. Współczesny bibliotekarz to także: pedagog, animator kultury, trener, informatyk, grafik, specjalista ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych i in. Dlatego też ważną rolą osoby zarządzającej biblioteką jest dbanie o ustawiczne dokształcanie kadry oraz organizację wymiany doświadczeń, idei i dobrych praktyk z innymi bibliotekami. Inwestycja w kadrę przełoży się na urozmaicenie oferty i poprawę jakości usług. Służą temu szkolenia, konferencje i seminaria organizowane przez Bibliotekę Wojewódzką oraz inne organizacje, np. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i in. Ważną rolę odgrywają również szkolenia wewnętrzne. Powinny być organizowane przynajmniej raz w kwartale i w zależności od tego, czy BP w Świebodzinie będzie pełnić funkcje ponadlokalne na mocy porozumienia z Powiatem Świebodzińskim, z udziałem pracowników bibliotek z terenu powiatu.

5. Biblioteka rozpoznawalna

Niezwykle istotnym aspektem działalności biblioteki jest dbanie o jej dobry wizerunek i rozpoznawalność. Niezbędne jest w tym przypadku przyjęcie odpowiedniej strategii marketingowej, uwzględniającej metody i narzędzia służące realizacji celów marketingowych instytucji.

Profesjonalna strona internetowa biblioteki

Witryna internetowa BP w Świebodzinie wymaga przebudowy. Nowy serwis powinien prezentować wysoki poziom estetyczny, a zarazem wyróżniać się szatą graficzną oraz prostym i intuicyjnym interfejsem, umożliwiającym łatwy dostęp do informacji. Strona internetowa musi być aktualna i widoczna w wynikach popularnych przeglądarek.

Media społecznościowe

Social media stały się ważną częścią strategii komunikacyjnych i marketingowych w wielu bibliotekach. Dużą popularnością wśród internautów cieszy się serwis Facebook. Stanowi zatem niezwykle cenny kanał informacyjny dla biblioteki. Aby okazał się skutecznym narzędziem promocji i kreowania wizerunku instytucji należy pamiętać przede wszystkim o jego bieżącej aktualizacji (regularne informowanie o wydarzeniach, usługach, promocji literatury). Ważnym elementem jest również spójna i atrakcyjna szata graficzna, stanowiąca oryginalną oprawę prezentowanych treści, która wpływa na zwiększenie zakresu ich udostępniania. Facebookowy fanpage nie powinien służyć tylko jako „słup ogłoszeniowy”. Jego rolą jest również inicjowanie interakcji z użytkownikami. Może zawierać również dodatkowe elementy, np: odnośniki do innych serwisów, z których korzysta biblioteka, usługę „zapytaj bibliotekarza”, odnośnik do katalogu. Udostępnianie filmów

umożliwia serwis YouTube, w tym edytowanie, komentowanie, udostępnianie w innych mediach oraz ocenianie. YouTube zaczyna też odgrywać rolę narzędzia edukacyjnego i jest wykorzystywane przez osoby uczące się, nauczycieli, szkoły, uczelnie wyższe. Dla biblioteki może stanowić ważne narzędzie popularyzacji wiedzy (relacje z warsztatów, szkoleń, wykładów), kulturalnych i literackich (np. relacje ze spotkań autorskich). Jednolita identyfikacja wizualna Każda nowoczesna organizacja, bez względu na profil prowadzonej działalności, w tym także biblioteka, powinna mieć precyzyjnie opracowany system identyfikacji wizualnej. Na jego elementy powinny składać się: - logotyp biblioteki - kolory i typografia firmowe - szablony druków firmowych - materiały reklamowe (informatory, ulotki) - wystrój wewnętrzny i zewnętrzny budynku - informacja wizualna (jednolite tablice informacyjne zewnętrzne i wewnętrzne, szyldy, tabliczki na drzwiach, informacje umieszczone na regałach książkowych itp.) Kontakt z mediami Środki masowego przekazu mogą mieć znaczący wpływ na opinię o bibliotece. Dobre i częste relacje z mediami mogą pozytywnie wpływać na wizerunek biblioteki oraz wzrost zainteresowania jej działalnością i ofertą. Niezbędna jest zatem dobra organizacja kontaktów z mediami (m.in. zbudowanie bazy kontaktów), wypracowanie hierarchii informacji dostarczanych mediom, umiejętne konstruowanie form medialnych (oświadczenia, komunikaty) organizowanie konferencji i briefingów prasowych, zabieganie o patronat medialny organizowanych imprez bibliotecznych. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi Partnerska współpraca w środowisku opłaca się wszystkim. Wspólnie organizowane przedsięwzięcia są pełniejsze, bardziej kreatywne, uwzględniają różne perspektywy i otwierają możliwości dalszej współpracy. Biblioteka jest przede wszystkim partnerem dla samorządu terytorialnego. Biblioteka powinna aktywnie uczestniczyć w życiu lokalnym miasta i gminy, inicjować i współuczestniczyć w organizacji miejscowych wydarzeń o charakterze kulturalnym i społecznym. Ze względu na zazębianie się niektórych aspektów działalności naturalnym partnerem BP w Świebodzinie są: Świebodziński Ośrodek Kultury, Muzeum Regionalne w Świebodzinie, Ośrodek Sportu i Rekreacji, placówki edukacyjne (przedszkola, szkoły), a także organizacje „trzeciego sektora” (np. Uniwersytet Trzeciego Wieku, stowarzyszenia kulturalne i fundacje).

6. Poszukiwanie źródeł finansowania

Zasady finansowania bibliotek publicznych umożliwiają, obok dotacji organizatora, dotowanie pozabudżetowe poprzez granty, projekty pozyskane ze środków finansowych z przeznaczeniem na konkretny cel. Możliwości finansowania zadań realizowanych przez biblioteki jest wiele. Poniżej przedstawionych zostało kilka najważniejszych.

Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

- Priorytet 1. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych - wymagany wkład własny, uzależniony od stopnia zamożności jednostek samorządu terytorialnego
- Priorytet 2. Infrastruktura Bibliotek - remont, przebudowa i budowa biblioteki, wraz z wyposażeniem.
- Promocja czytelnictwa - wspieranie wartościowych form promowania czytelnictwa - wkład własny 20 - 50% (uzależniony od charakteru realizowanego działania) - kwota dofinansowania 5000 - 500 000 (uzależniona od charakteru realizowanego działania)
- Partnerstwo dla książki - dofinansowanie prowadzenia szkoleń bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach publicznych oraz prowadzenia działań animujących czytelnictwo w bibliotekach publicznych - wkład własny 20% - kwota dofinansowania 5000 - 50 000 (uzależniona od charakteru realizowanego działania)
- Kultura cyfrowa - opracowanie i digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz udostępnianie i umożliwianie ponownego wykorzystywania zasobów cyfrowych do celów popularyzacyjnych, edukacyjnych i naukowych - wkład własny 20% - kwota dofinansowania 20 000 - 400 000

Regionalny Program Operacyjny

- w ramach RPO – Lubuskie przewiduje się dofinansowanie zróżnicowanych projektów, zgodnie ze ściśle określonymi priorytetami.

Pozostałe przykładowe programy i granty

- Kraszewski. Komputery dla bibliotek - program realizowany przez Instytut Książki, polegający na wyposażeniu bibliotek w nowoczesny sprzęt komputerowy
- „Mała książka – wielki człowiek” - kampania realizowana przez Instytut Książki
- Na dobry początek (Fundacja BGK) - realizacja zajęć o charakterze dydaktyczno-wychowawczym z wykorzystaniem nowatorskich metod pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym
- „Tu mieszkam, tu zmieniam” (Fundacja Santander) - realizacja projektów społecznych zmieniających okolicę i poprawiających warunki życia mieszkańców.

Dawid Kotlarek